

ਮਾਡਿਊਲ (ਇਕਾਈ) VII

ਕੁਲ ਅੰਕ

00

ਪੜ੍ਹਣ ਦਾ ਕੁਲ ਸਮਾਂ

30 ਘੰਟੇ

ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ/ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਾਰਜ

ਆਖਰਕਾਰ ਅਧਿਐਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੇਤਨੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਧਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਬੁੱਧੀਮਤਾ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਬੁੱਧੀਮਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਠ 21 : ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਾਰਜ

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਾਰਜ

ਵਪਾਰ ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਅਮਲੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ

ਟਿੱਪਣੀ

ਇਹ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਾਰਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਰਬਕ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ :

- ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੀਵਿਕਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰ, ਪੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ।

ਨੰ.	ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ	ਉਤਪਾਦ/ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਾਅ	ਵਪਾਰ/ਪੇਸ਼ਾ/ਰੋਜ਼ਗਾਰ
1			
2			
3			
4			
5			

ਨਿਮਨ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਵਪਾਰ, ਪੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ) ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ :

ਆਧਾਰ	ਵਪਾਰ	ਪੇਸ਼ਾ	ਰੋਜ਼ਗਾਰ
ਅਰਥ			
ਨਿਯਮਨ ਕਰਤਾ			
ਜਾਬਤਾ			
ਸਰਤਾਂ ਤੇ ਦਸ਼ਾਵਾਂ			
ਵਾਪਸੀ			
ਜ਼ਖਮ			

ਟਿੱਪਣੀ

2. ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ :
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ।
  - ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਸੀਲੇ ਜਿਵੇਂ - ਭੂਮੀ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਪੁੰਜੀ।
  - ਉਹ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਨੰ.	ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ	ਉਤਪਾਦ/ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਵਸੀਲੇ			ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
			ਭੂਮੀ (ਵਰਗ ਮੀ.)	ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਪੁੰਜੀ (ਰੁਪਏ)	
1						
2						
3						
4						
5						

3. ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਨਿਰਯਾਤ ਵਸਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰੋ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਅ ਵੀ ਪਤਾ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ

ਨੰ.	ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਾਂ	ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਂ	ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ	ਆਯਾਤ ਲਈ ਵਰਤੀ ਭਾਰਤੀ ਬੰਦਰਗਾਹ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ

ਨੰ.	ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਾਂ	ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਂ	ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ	ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਵਰਤੀ ਭਾਰਤੀ ਬੰਦਰਗਾਹ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

4. ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕੁਝ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਫੇਰ ਹੋਰਨਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਟਿੱਪਣੀ

ਨੰ.	ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ	ਮੰਤਵ	ਮੰਤਵ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਆਰਥਕ, ਮਨੁੱਖੀ/ਸਮਾਜਕ/ਰਾਸ਼ਟਰੀ/ਵਿਸ਼ਵੀ
1			
2			
3			
4			
5			

5. ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਵਪਾਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਉਦਯੋਗ’ ਅਤੇ ‘ਵਣਜ’ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਢਲੀਆਂ, ਸੈਕੰਡਰੀ (ਗੌਣ) ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਹਨ? ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਨੰ.	ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ	ਵਪਾਰ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ	ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਵਣਜ	ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (ਜੇਕਰ ਉਦਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ)
1				
2				
3				
4				
5				

6. ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਇੱਕਲੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ:

ਨੰ.	ਇਕਾਈ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ	ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ	ਮਾਲਕੀ (ਇੱਕਲੀ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ)	ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕਲੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

ਪਰਿਣਾਮ : ਇੱਕਲੀ ਮਾਲਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ।

7. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਵਸਤਾਂ (ਬੰਦ ਪੈਕਟ ਵਾਲੀ) ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ।

ਮਾਡਿਊਲ (ਇਕਾਈ) VII

ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ/ਪ੍ਰਯੋਗਕਟ ਕਾਰਜ

ਟਿੱਪਣੀ

ਪ੍ਰਯੋਗਕਟ ਕਾਰਜ

ਨੰ.	ਬੰਦ ਪੈਕਟ ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਾਂ	ਉਤਪਾਦ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਿਸਮ (ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ)	ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਸਹੀ ( ) ਦਾ ਚਿੰਨ ਲਗਾਓ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

8. ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਵਧਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਲਈ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਉਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਸਾਧਨ ਦੇ ਲਾਭ ਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ।

ਨੰ.	ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਂ	ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ	ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਧਨ	ਇਸ ਸਾਧਨ ਦੇ ਲਾਭ	ਇਸ ਸਾਧਨ ਦੀਆਂ ਹਾਨੀਆਂ
1					
2					
3					
4					
5					

9. ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਸਮ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

**ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਉਤਪਾਦਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ
ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ**

ਨੰ.	ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਾਂ	ਮਹੀਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉਤਪਾਦਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ	ਮਹੀਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
1			
2			
3			
4			
5			

**ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਸਮ ਚ ਉਤਪਾਦਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਰੰਪਰਾ ਪੂਰਾ ਸਾਲ
ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ**

ਨੰ.	ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਾਂ	ਮਹੀਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉਤਪਾਦਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ	ਮਹੀਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
1			
2			
3			
4			
5			

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਭੇਡਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਟਿੱਪਣੀ

10. ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਇੱਕਲੇ (ਇਕਹਿਰੇ) ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛਕ ਹਨ। ਇਕਹਿਰੀ ਮਾਲਕੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਲਿੱਖੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਹਿਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਿਹੜੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ 'ਚ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛਕ ਹਨ

ਨੰ.	ਇਕੱਲੀ ਮਾਲਕੀ ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਇਕਹਿਰੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਨਾਮ	ਪਰਿਵਰਤਣ ਚਾਹੁਣ ਦੇ ਕਾਰਣ
1			
2			
3			
4			
5			

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਹਿਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜੋ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ 'ਚ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛਕ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਨੰ.	ਇਕੱਲੀ ਮਾਲਕੀ ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਇਕਹਿਰੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਨਾਮ	ਪਰਿਵਰਤਣ ਚਾਹੁਣ ਦੇ ਕਾਰਣ
1			
2			
3			
4			
5			

11. ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ/ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ :

- ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ?
- ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕੌਣ ਹਨ?
- ਸੰਮਤੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀ-ਕੀ ਹਨ?
- ਕੀ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ।

ਨੰ.	ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਮੰਤਵ	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਸੰਮਤੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ	ਪ੍ਰਚਾਲਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
1					
2					
3					
4					
5					

12. ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਾਗਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ ਅਤੇ ਵਣਜਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ :

ਟਿੱਪਣੀ

ਨੰ.	ਬੈਂਕ ਦਾ ਨਾਮ	ਸ਼ਾਖਾ	ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ	ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਿਸਮ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਿਤ, ਨਿੱਜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ, ਪੇਂਡੂ)
1				
2				
3				
4				
5				

13. ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਨੰ.	ਖਾਤੇ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰਕਮ	ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ %	ਪਰਧੱਕ ਮਿਆਦ ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ (ਮਹੀਨੇ)	ਉਪਯੋਗਤਾ
1	ਬਚਤ ਖਾਤਾ				
2	ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ				
3	ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ				
4	ਸਥਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ				
5	ਜਨਤਕ ਭੱਵਿੱਖ ਨਿੱਧੀ ਖਾਤਾ				

14. ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਅ, ਪਤੇ ਸਮੇਤ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪਾਲਸੀ ਦਾ ਨਾਅ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਨੰ.	ਵਪਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਤੇ ਪਤਾ	ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ	ਪਾਲਸੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ
1				
2				
3				
4				
5				

15. ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹੋ ਕੇ ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਾ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ:

ਨੰ.	ਵਿਗਿਆਨਦਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ	ਉਤਪਾਦ	ਬ੍ਰਾਂਡ	ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ (ਪੱਤਰ, ਫੋਨ, ਐਸ ਐਸ/ਈ-ਮੇਲ)
1				
2				
3				
4				
5				

ਡਾਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿੱਖੋ।

ਟਿੱਪਣੀ

16. ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਲਿਜਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਠਿਨਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਨੰ.	ਉਤਪਾਦ/ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਉਤਪਾਦਕ/ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਠਿਨਾਈ	ਸੰਬੰਧਤ ਖਪਤਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ
1				
2				
3				
4				
5				

17. ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਇਕਾਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਨੰ.	ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ	ਉਤਪਾਦ
1				
2				
3				
4				
5				

ਸੰਯੁਕਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿੱਖੋ।

18. ਅਖਬਾਰਾਂ, ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਧਾਰ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਜੋ ਸਮਾਜਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਉਪਰ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ 'ਚ ਦਰਸਾਓ :

ਸਮਾਜਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ

ਨੰ.	ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਮਾਜਕ ਗਤੀਵਿਧੀ	ਸਮਾਜਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਹੜੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ
1			
2			
3			
4			
5			

ਟਿੱਪਣੀ

ਸਮਾਜਕ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ

ਨੰ.	ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ	ਸਮਾਜਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਜੋ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ
1			
2			
3			
4			
5			

19. ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਤੋਂ, ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਸੰਚਾਰਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਓ :

ਨੰ.	ਉਤਪਾਦਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਬ੍ਰਾਂਡ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦ	ਯੋਜਨਾ	ਵਿਕਰੀ ਸੰਚਾਰਣ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨਾਂ
1				
2				
3				
4				
5				

20. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਚਾਰਟ ਬਣਾਓ:

ਨੰ.	ਤੁਲਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ	ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼	ਰਿਣ ਪੱਤਰ	ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਣ ਜਨਤਕ ਜਮ੍ਹਾਂ
1	ਸੁਲਭਤਾ			
2	ਲਾਗਤ			
3	ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਸੂਰਪ			
4	ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ			
5	ਰਿਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ			
6	ਲੋਚਸ਼ੀਲਤਾ			
7	ਕਰ ਲਾਭ			

